

Smrť ako dar lásky

Pietro Archiati

Snáď najhlbšie zatmenie vedomia človek zažíva, keď si myslí, že vo svojej mysli rozpoznáva najvyšší stupeň slobody a lásky tam, kde zažíva jeho absolútny nedostatok. Iba veľmi hlboko "padlé" myslenie môže považovať za vyjadrenie pravej lásky skúsenosť maximálnej sebareferenčnosti, oddávajúcej sa inštinktom vlastného tela. Podstatou človeka je mysliace vedomie. Najhlbším štádiom "pádu do hriechu" môže byť iba stav vedomia, ktoré už nedokáže rozlišovať medzi dobrom a zlom, ktoré už nevie, čo robí človeka milujúcejším a slobodnejším a čo nie. Stav myslenia, ktorý zamieňa lásku a egoizmus, možno nazvať "tragickým": žiadna osoba, ktorá považuje nesprávny smer za správny vo svojom myslení, nemôže ísť správnym smerom vo svojom živote.

To vyvoláva otázku: Aký je význam smrti, opustenia tela? Človek, ktorý nemohol zomrieť, by sa cítil čoraz viac zjednotený so svojím telom; Úplne by sa izoloval od iných bytostí, neschopný akejkolvek účasti na druhom, pretože by mu chýbala skúsenosť toho, čím je okrem svojho tela. Človek, ktorý by nemohol zomrieť, by zažil iba to, čo je podmienené telom. Duša by sa musela počas evolúcie čoraz hlbšie spájať s telom, aby sa skutočne zažila ako osobná bytosť. Toto spojenie však nesmie ísť tak ďaleko, aby sa človek úplne oddal skúsenosti tela. Aby mal príležitosť zažiť sám seba ako ducha, bola mu daná smrť, teda možnosť na čas úplne opustiť telo, aby znovu získal istotu, že je duchom medzi duchmi v čisto duchovnom svete.

Dve protichodné skúsenosti osvetlia spojenie medzi láskou, sexualitou a smrťou: na jednej strane zmyslové vnímanie a na druhej strane sexuálne telesné potešenie. Za

každé vnímanie je telom, nenahraditeľným nástrojom: človek pri narodení buduje telo, ktoré mu umožňuje vnímať svet z rôznych uhlov pohľadu. Každé vnímanie je pre človeka výzvou nájsť vhodný koncept prostredníctvom myslenia. Prostredníctvom myslenia človek rozpoznáva svoje spojenie so svetom, môže lepšie a lepšie vidieť svoj spoločný pôvod s ním. Zmysly jeho tela sú ako brány do sveta, umožňujúce nikdy nekončiacie napätie medzi sebaláskou a láskou k blížnemu, medzi životom v tele a životom vo svete.

Je to presne naopak v užívaní si sexuálnych síl, ak je plodenie vylúčené. Sebaláska sa tu neprežíva ako predpoklad lásky k blížnemu - v snahe o rovnováhu oboch - ale sebaláska tu vylučuje lásku k tomu, kto sa chce vteliť. Ak by smrť nikdy nenastala v priebehu vývoja, ak by človek nikdy nemohol zakúsiť seba ako čisto duchovnú bytosť, postupne by sa stal úplne závislým na sebaláske v dôsledku pokušenia jednostranného telesného pôžitku, pretože sebaláska funguje s prirodzenou nevyhnutnosťou, zatiaľ čo láska k svetu a k iným ľuďom vzniká len na základe slobody a môže byť vždy zanedbávaná. Takzvaný "pád do hriechu" možno teda chápať ako pád do oddelenia cez telo. Uvedomenie si tohto oddelenia nie je dobré, pretože prežívať seba samého prostredníctvom tela ako jedinu bytosť je predpokladom slobody. Je zlé - a robí to človeka nešťastným - ak zanedbávame získavanie lásky iných ľudí pre lásku prírody k sebe samému z vlastnej slobodnej vôle. Človek môže byť šťastný len

vtedy, ak jeho telo neslúži jednostrannému sebauspokojeniu, ale slúži sebaláske a láske k bližnému v rovnakej miere.

Telo, ktoré je naplnené minerálnou hmotou, vždy umožňuje len určité striedanie medzi egoizmom a altruizmom; Dvaja ľudia sa môžu úplne zlúčiť iba vtedy, ak sa takpovediac "spoja". Hmota však neumožňuje ich miešanie a bráni dokonalosti zlúčenia dvoch ľudí. Môžu zdieľať podobnú pozíciu vo svojich presvedčeniach, ale vo fyzickom svete, t.j. fyzicky, je pre nich celkom nemožné stáť v rovnakom bode, zaujať spolu jednu "pozíciu".

Preto cieľom celého rozvoja síl lásky môže byť len rastúca "spiritualizácia" a tým dematerializácia tela, aby sa oslobodilo od jeho nepreniknuteľného prvku. Len tak bude možný život v sebe a zároveň v niekom inom. Akokoľvek ťažké je pre materialistické myslenie predstaviť si: sebaláska a láska k bližnému splývajú, keď je jeden schopný oživiť v druhom tak, ako žije on sám v sebe. Ak vývoj človeka smeruje k zduchovneniu všetkých telesných vecí a ak sa táto spiritualizácia uskutočňuje iba prostredníctvom práce človeka na jeho vlastnom individuálnom oslobodení od hmoty, potom je zrejmé, že takýto vývoj si bude vyžadovať dlhé časové obdobia, na ktoré jediný život a jediná smrť ani zďaleka nestačia. Je však fatálne, ba dokonca tragické, aby človek nerozpoznal smer vývoja, aby nielen schvaľoval uzavretosť v telesnom pôžitku (táto slepá ulička rozvoja), ale aby ho ešte viac posilňoval.